

**2018-2019 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ АУДАНДЫҚ ОЛИМПИАДАСЫ
ГЕОГРАФИЯДАН ТЕОРИЯЛЫҚ ТҮР ТАПСЫРМАЛАРЫ
11 СЫНЫП**

Тапсырманы орындау уақыты – 90 минут

1 - Тапсырма. Келесі ұғымдарға анықтама беріңіз: абляция, шағыл, альбеда, ассимиляция, метрополия (Әр дұрыс жауапқа 2 ұпай. **Барлығы 10 ұпай**).

2 - Тапсырма. Есепті шешіңіз (Әр дұрыс жауапқа 2 ұпай. **Барлығы 10 ұпай**):

Есеп 1. 1:50 000 масштабтағы планда орманның ауданы тік төртбұрыш пішінді, қабырғалары 48 мм және 64 мм. Орманның ауданын га анықтаңыз?

Есеп 2. 1: 150 000 масштабтағы топографиялық планда шоссе мен шахта арасындағы қашықтық 6,5 см кұрайды. Екінші планда бұл қашықтық 9,75 см кұрайды. Екінші планның масштабы қандай?

Есеп 3. Егер жергілікті уақыттың Лондонның жергілікті уақытынан 3 сағат 48 минутқа айырмашылығы болса, онда қала қай бойлықта жатыр?

Есеп 4. А тауының шыңында атмосфералық қысым 360 мм сынап бағанасына тең, В тауының шыңында сынап бағынасы – 590 мм. Егер олардың етегінде атмосфералық қысым қалыпты жағдайда болса, таулар биіктігінің айырмасын анықтаңыз.

Есеп 5. 2016 жылы облыстағы халықтың орташа жылдық саны 14 млн. адам., оның 25%-ын 15 – 49 жастағы әйелдер кұрайды. Бір жыл ішінде облыста 37000 адам туылып, 21000 адам, оның ішінде 1 жасқа дейінгі – 1056 сәби қайтыс болды. Облысқа тұрақты тұруға 23000 адам келді, ал облыстан басқа жерлерге тұрақты тұруға 12500 адам коньыс аударды. Халықтың механикалық өсім коэффициентін анықтаңыз.

3- Тапсырма. Тест тапсырмалары (Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 30 ұпай**).

7. Географиялық қабықтың ырғақтылық заңын түсіндіріңіз?

- A. Қосылған жыныстардың өзара байланысы
- B. Смена природных условий с высотой местности
- C. Ылғалдылықтың біркелкі болмауы
- D. Табиғи құбылыстардың қайталануы
- E. Компоненттердің өзара сіңісуі

8. «Ноосфера» ұғымын енгізген кім?

- A. Э. Леруа
- B. В. Вернадский
- C. Э. Геккель
- D. Д. Анучин
- E. Л. Гумилев

9. Қандай ғылым қарлы және мұздықты үрдістерді зерттейді?

- A. Лимнология
- B. Фенология
- C. Метеорология
- D. Гляциология
- E. Геоморфология

10. Қандай температурада қар сықыры естіледі?
А. 0°C
В. -1-3°C
С. -2-5°C
D. -5-7°C
E. 7-9°C
11. Атлант мұхитының теңіздері (дұрыс емес жауапты табыңыз)?
А. Балтық
В. Кариб
С. Адриат
D. Саргас
E. Аравий
12. Тынық мұхитының теңіздері (дұрыс емес жауапты табыңыз)?
А. Сулавеси
В. Коралл
С. Сулу
D. Тимор
E. Тасманов
13. Гайоттар дегеніміз не?
А. Мұхиттардағы су астындағы тау – жазық жалпақ сөнген жанартау
В. жалпақ коралл аралдары
С. өте жалпақ, жиі тік жартастарында бар терең өзен аңғары
D. магманың кіші тереңдігінде мұздану арқылы пайда болған геологиялық тау жыныстары
E. мұздықтармен тасымалданатын немесе сақталған тау жыныстарының фрагменттері
14. Атлант мұхитының бетіндегі климаттық жағдайларының әртүрлілігі меридиандық орны мен ауа массаларының циркуляциясымен анықталады: (дұрыс емес жауапты анықтаңыз)
А. Гренландиялық максимум
В. Антарктикалық максимум
С. Исландиялық минимум
D. Антарктикалық минимум
E. Канадалық максимум
15. Ең терең су асты каньоны?
А. Гранд-Каньон Колорадо
В. Үлкен Багам
С. Каньон Монтеррей
D. Гудзон
E. Мрамор
10. Қазақстанның биік таулы аймақтарына жатады:
А) Тарбағатай
В) Ақбет
С) Іле Алатау
D) Имантау
E) Мұғалжар
11. Жылына жауын – шашын мөлшері 250 мм жауатын аймақты табыңыз:
А) Сауыр
В) Қарқаралы
С) Торғай
D) Шыңғыстау
E) Үстірт
12. Ауыр машина жасау заводтары:
А) Орал механикалық заводы

- В) Кентау қаласындағы экскаватор заводы
 - С) Семей дизел қозғалтқыш заводы
 - Д) Алматы қаласындағы поршень заводы
 - Е) Астана қаласының электротехникалық заводы
13. Қазіргі кездегі Қазақстан Республикасының халқына тән:
- А) Орыстар мен немістер санының көбеюі
 - В) Қазақтардың үлес салмағының өсуі
 - С) Туылғандарға қарағанда өлімнің артуы
 - Д) Егде жастағы адамдардың азаюы
 - Е) Халық санының өсу қарқынының төмендеуі
 - Ғ) Өлім жітімнің өсуі
14. 1916 – 1922 жж қазақ халқының демографиялық дағдарысының себептері:
- А) Ашаршылық
 - В) Этникалық келіспеушіліктер
 - С) Табиғи апаттар
 - Д) Ауыл шаруашылығы дамуының төмен деңгейі
 - Е) Қазан төңкерілісі
15. Ауыл шаруашылық жерлердің құрамындағы негізгі жер жірту ауданы дәнді дақылды аймақтарда кездеседі:
- А) Жамбыл
 - В) Қызылорда
 - С) Қостанай
 - Д) Қарағанды
 - Е) Оңтүстік Қазақстан
16. Тіл семьясы – халық сәйкестігіндегі қатені табыңыз:
- А. Семит – еврейлер
 - В. Түркі – якуттар
 - С. Финно-угор – румындар
 - Д. Роман – бразилдықтар
 - Е. Германс – англичандар
17. Микронезия құрамындағы ел?
- А. Науру
 - В. Фиджи
 - С. Вануату
 - Д. Самоа
 - Е. Тонга
18. Төменде көрсетілген едердің қайсысы ауданы бойынша ең кіші?
- А. Түрікменстан
 - В. Испания
 - С. Камерун
 - Д. Швеция
 - Е. Жапония
19. Виртуалды мемлекет:
- А. Родезия
 - В. Сомалиленд
 - С. Косово Республикасы
 - Д. Силенд Князьдығы
 - Е. Реюньон
20. Федеративті мемлекетті табыңыз:
- А. Молдавия
 - В. Норвегия
 - С. Бельгия

- D. Ұлыбритания
E. Португалия
21. Оңтүстік Америкадағы, теңізге шыға алмайтын мемлекет?
A. Боливия
B. Уругвай
C. Сальвадор
D. Коста-Рика
E. Чили
22. Бұрынғы метрополия және олардың отар елдерінің дұрыс емес сәйкестіктігін табыңыз:
A. Ямайка – Ұлыбритания
B. Чили – Испания
C. Гвиана – Франция
D. Боливия – Португалия
E. Суринам – Нидерланды
23. Финляндия мен Швецияны бөліп жатқан арал?
A. Мальта
B. Сан-Марино
C. Сен-Мартен
D. Меркет
E. Узедом
24. Ұлыбританияның тәждік жерлерін атаңыз?
A. Джерси, Гернси және Мэнаралы
B. Бермуд және Виргин аралдары
C. Кайманов аралдары
D. Фолкленд аралдары
E. Теркс және Кайкос
25. Әйел халқы басым, елді табыңыз:
A. Қытай
B. Түркия
C. Иран
D. Германия
E. Австралия
26. Төменде көрсетілген халықтың қайсысы әлемдік діндердің бірін ұстанады:
A. арабтар
B. еврейлер
C. хиндустанцы
D. кқытайлар (ханьцы)
E. американдықтар
27. «Мемлекет – экономикалық топ» қағидасы бойынша дұрыс нұсқаны табыңыз:
A. Үндістан – АСЕАН
B. Австрия – ОПЕК
C. Аргентина – НАФТА
D. Тунис – ЛАГ
E. Ресей – НАТО
28. Машина жасаудың баяу қарқынмен дамитын саласын табыңыз:
A. Автомобиль жасау
B. авиақұрылыс
C. кеме жасау
D. құрал жасау

Е. электронды машина жасау

29. Мегалополистарға жататын қалалар дұрыс көрсетілген нұсқауды табыңыз:

А. Вашингтон – Калифорния

В. Детройт – Калифорния

С. Нью-Йорк – Приозерный

Д. Чикаго – Приозерный

Е. Вашингтон – Калифорния

30. Қате пікірді табыңыз:

А. XX – XXI ғғ. тауар саудасына қарағанда қызмет көрсету саласындағы сауда тезірек дамиды

В. XX ғ. Екінші жартысында табиғи газды өндіру 11 есе өсті

С. Панама және Либерия кеме иеслерінің көп салығы үшін сауда флотының аз тоннажына ие

Д. Әлемдегі ең ірі порт – Роттердам – Нидерландыдағы Рейн өзенінің сағасында орналасқан.

Е. Кеден Одағының құрамына Ресей – Қазақстан – Беларусь – Армения – Қырғызстан кіреді.

БАРЛЫҒЫ: 50 ҰПАЙ